

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Uunissa on vaikeita yksityiskohtia, jotka vaativat tekijältä kokemusta, jotta lopputulos näyttäisi hyvältä.

HELPPO

VAIKEA

VIE AIKAA

6–7 päivää + kuivausajat.

HINTA

Noin 1500 euroa.

VAATIVA:

Tällaista muurattua uunia voi käyttää moneen tarkoitukseen. Uunin voi lämmittää uskomattoman kuumaksi, mutta se myös säilyttää lämmön pitkään! **Voit valmistaa siinä kaikkea pitsasta nyhtöpossuun.**

Muuratussa uunissa on paljon massaa, joka säilyttää lämmön sytyttämisen jälkeen, ja tällaisen uunin ideana on se, että ruokaa voi kypsentää sytyttämisen jälkeen useiden päivien ajan jälkilämmössä.

Liekin palaessa uunissa on kätevää paistaa pitsaa ja leipää. Jälkilämmöllä voi puolestaan valmistaa vaikkapa monenlaisia leivonnaisia tai kypsytää lihaa hitaasti. Tällaista uunia ei ole helppo rakentaa. Näytämme ja selitämme siksi tarkasti, kuinka uunin saa tehtyä. Lue lisää ja ammenna inspiraatiota omaan versioosi.

Aloita perustuksesta

Raskas muurattu kivi-uuni vaatii tietenkin kunnollisen perustan. Aluksi tehdään betonista ja Leca-harkoista koostuva kivijalka. Sen jälkeen rakennetaan varsinainen perusta, joka toimii myös polttopuiden säilytyspaikkana. Perustan tukemiseen käytetyt kivet hyödynnetään myös uudelleen. Uunin jalusta rapataan vielä sekä sisältä että ulkoa.

1

Kaiva kuoppa uunin kivijalkaa varten.

Tarkoitus on kaivaa routarajan alle saakka, ja kuoppa täytetään betonilla. Kuoppa on vähän leveämpi kuin päälle asetettavat harkot (30 senttiä).

2

Betonia kaadetaan kuoppaan ja se tasoi-

tetaan. Helpointa on ostaa kuivabetonia, joka sekoitetaan veteen. Vaihtoehtoisesti voit sekoittaa sementtiä, soraa ja vettä.

Leca-harkot kannattaa asetella paikalleen, kun betoni on yhä kosteaa. Käytä ahkerasti vesivaakaa! Levitämme laattaliimaa saumoihin ja valettua betoniperustaa vasten, kun harkot asetetaan paikoilleen.

Kiviä ladotaan myös itse uunin alapuolelle.

Tee koeladonta, jotta saat aukon kulmien kivet mitattua ja viistettyä. Tiiliä voi muotoilla kulmahiomakoneella tai kivileikkurilla.

Ulkonevien terävien kulmien muuraaminen edellyttää jonkin verran kokemusta. Tehtävä ei ole kuitenkaan mahdoton, kunhan olet huolellinen.

Lopuksi muurataan kaari polttopuiden varastotilan päälle. Kaaren malli on tehty styrok-sista, ja päällimmäisenä on kovalevyä. Aloita tekemällä muotin päälle koeladonta ja huomioi saumojen vaatima tila. Merkitse vielä kivien alareunojen paikat muottiin. Kaaren muuraaminen aloitetaan molemmilta laidoilta, ja sitten edetään keskelle. Siten saat saumoille tasaiset välit.

Lisää kaksi kiviriviä, jotta jalustan lopullisen korkeus on noin 95 senttiä.

Vala pöytätaso

Pöytälevy voidaan valaa paikan päällä, kunhan muotti on tehty huolellisesti. Silloin sinun ei tarvitse siirtää raskasta laattaa ympäriinsä. Pöytätason alle jätetään aukko, joka täytetään eristeellä lämpöhävikin torjumiseksi. Tässä tapauksessa valamisessa käytetään apuna aaltolevyjä. Ne muodostavat perustan valulle ja vahvistavat samalla betonia. Pitsauunin pohjalle tehdään myös muotti tulenkestäville kiville.

1 Rappaa laastilla polttopuiden säilytystilan sisäpinnat muurauksen suojaamiseksi.

Muotin ja muuratun osan yläreunan väliin jäävä tyhjä tila täytetään eristeellä.

2 Betonilevy valetaan paikalleen. Aloita tekemällä muotti uunin jalustan päälle. Rimat ruuvataan muuraukseen, ja laudat asetellaan poikittain.

3 Aseta kuitukangasta muotin päälle. Kangas ja laudat kannattelevat eristystä.

Keskellä oleva kehys on samankoinen kuin uunin pohja.

4 Aseta eriste ja muovi muotin päälle. Aaltolevyt asetetaan myös jalustan päälle. Lisäksi tehdään reunamuotti, jota tuetaan levyillä.

Vala koko laatta

yhdellä kerralla. Betonin tulee olla pohjalla hieman märkää, jotta se levittyy hyvin levyn poimuihin. Yläkerroksesta tehdään hieman kuivempi, jotta betonia voidaan muotoilla ja tasoittaa.

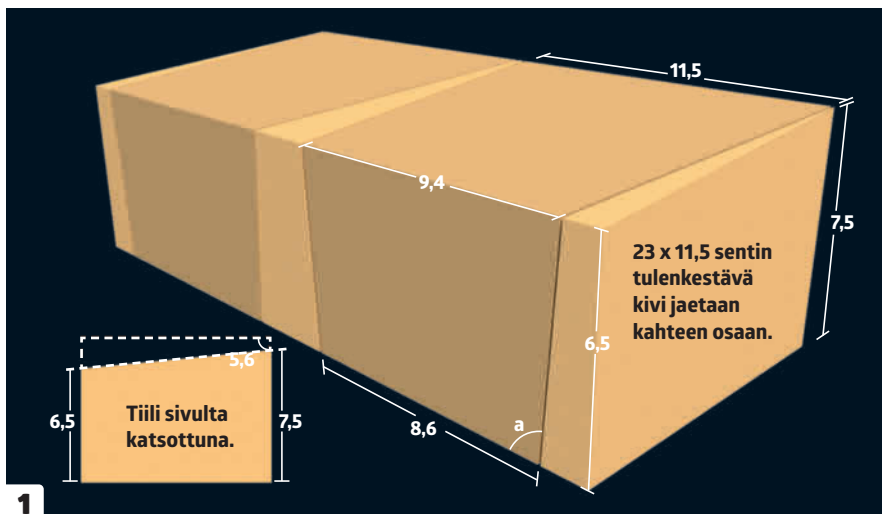

Muotti ja väliaikaiset tuet voidaan poistaa noin 5 vuorokauden kuluttua. Muista kastella betoni-laattaa kovettumisaikana.

Muokkaa kiviä

Kivileikkuri on tarpeen tulenkestävien kiven katkaisemisessa. Jokaista kiveä on viistettävä vähintään neljä kertaa. Kiviä kannattaa liottaa vedessä ennen katkaisemista. Silloin terä ei kuumene niin paljon, ja se kuluu hitaammin. Samalla vältetään turhaa pölyämistä.

Kupu kaventuu rivi riviltä, joten jokaisen uuden kivirivin leikkauskulmat poikkeavat edellisestä. Niinpä kuvassa näkyvä tiili on vain esimerkki yhden kivirivin leikkuusta.

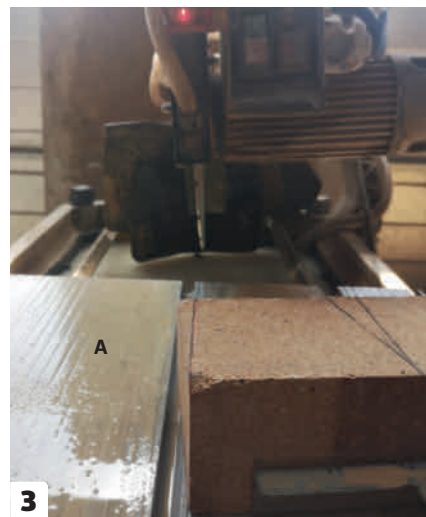
1

Tiiliä on viistettävä sekä vaaka- että pystysuunnassa. Leikkauskulma muuttuu joka kivirivin kohdalla.

2

Litteät tulenkestävät kivet leikataan niin, että ne sopivat pöytätason keskellä olevaan muotiin koloon.

3

Leikkaa kivet kivileikkurilla. Vanerista kannattaa tehdä viisto muotti, joka voidaan asettaa kivileikkurin liukualustaa (A) vasten.

4

Kivet merkitään leikkauksen jälkeen, jotta näet myöhemmin, mihin riviin ne kuuluvat.

Kupu muurataan

Ensin määritetään uunin pohjan keskikohta. Kiinnitä keppi tai 45 sentin pituinen naru täsmälleen uunin keskelle, jotta 90 sentin sisähalkaisija voidaan merkitä kuin harpilla. Kiinnitä sen jälkeen 45 sentin mittakeppi kiertyvään saranaan uunin keskelle. Jokainen kivi asetetaan tätä mittakeppiä vasten kuvun saamiseksi muotoonsa. Kun ensimmäiset kivet on ladottu, uunin pohja kannattaa peittää muovilla, jotta siihen ei valu laastia. Kivirivit muurataan limittäin. Seuraavan kivikehän tiilet ladotaan siis puolen tiilen verran eri kohtaan kuin alla olevan rivin kivet.

1

Ensimmäinen tiili on puolikas, ja se käännetään pystyyn. Tee pohjalle ympyränmuotoinen merkintä, joka täsmää uunin sisähalkaisijaan (90 senttiä).

2

Suuaukon tekemiseen käytetään styroksista valmistettua muottia. Uunin aukon tulee olla 35 prosenttia alempana kuin kuvun korkein kohta.

3

Tasaisen kaaren tekeminen vaatii 45 sentin mittaisen kepin, joka kiinnitetään kiertyvään saranaan uunin keskelle.

4

Vaakasuoran ympyrän muoto voi olla hankala saada osumaan suuaukon kaareen. Jokainen kivi on muokattava yksittelen kulmahiomakoneella.

5

Etukammion sivut muurataan. Ylin kivi on viistottu kaaren kulman mukaan. Käytä ensimmäisen kivikaaren styroksimuottia etukammion muiden kaarien tekemiseen.

6

Jokaisen kivirivin viimeisen tiilen pitää olla täsmälleen sopiva, koska se lukitsee rivin kokoon ja tekee rakenteesta kantavan. Viimeiset kivet leikataan yksittäin, jotta kuvusta saadaan tiivis.

7

Koko uuni vuorataan keraamisella eristyskivillä, jonka jälkeen se päällystetään kanaverkolla. Se varmistaa, että laasti kiinnittyy kunnolla.

Toinen laastikerros levitetään rauditusverkon päälle.

Koko uuni muurataan laastilla kolmeen kertaan. Ensimmäinen laastikerros tehdään mahdollisimman paksuksi, jotta saadaan aikaan uunin kuori. Sen jälkeen lisätään rauditusverkko, jonka päälle muut laastikerrokset muurataan.

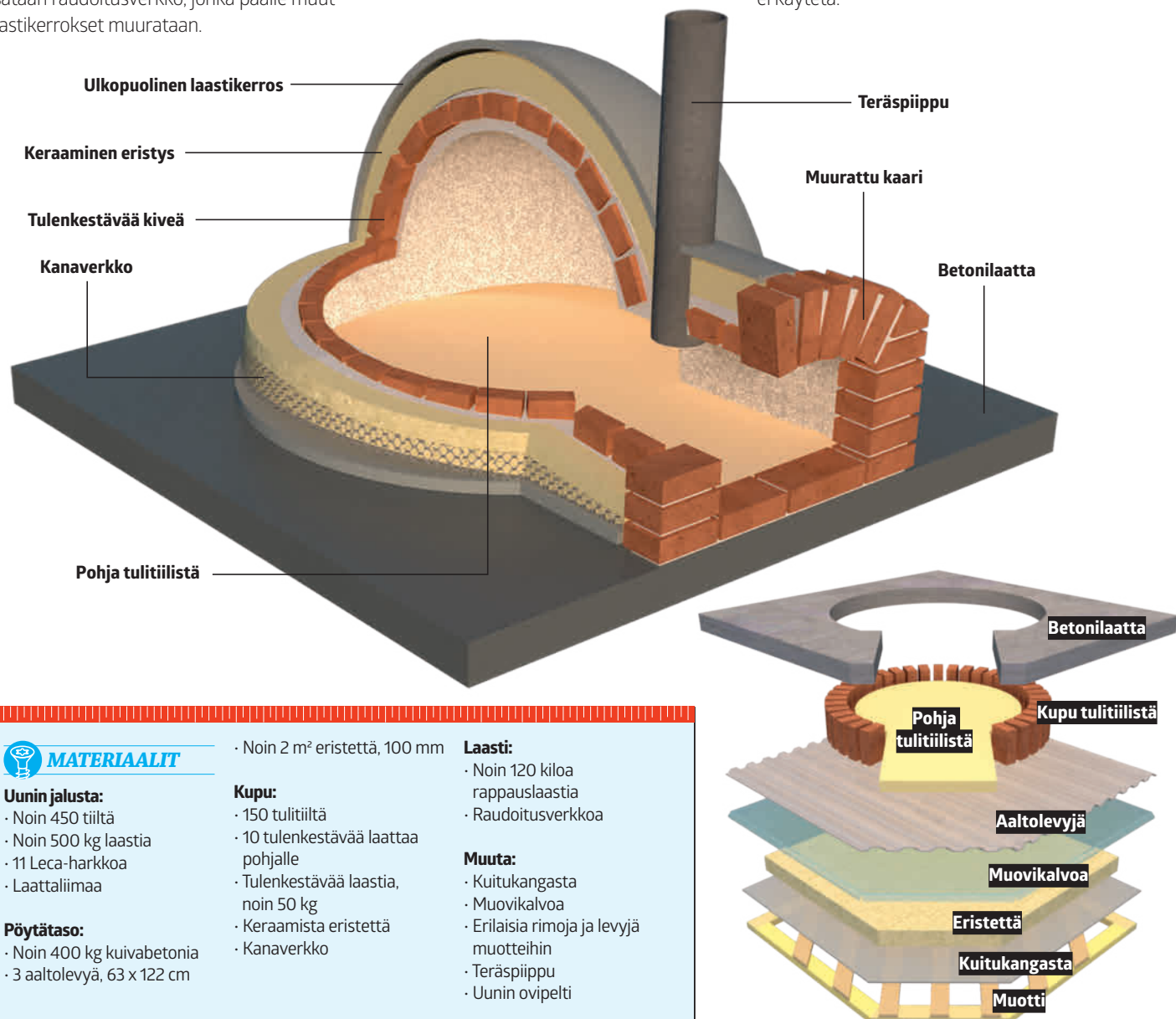

Kun uuni on muurattu valmiiksi, sen on parasta antaa kuivua vähintään 30 päivää.

Viimeinen kerros on sekoitettava hieman kuivemmaksi kuin edellinen, jotta se voidaan tasoittaa sileäksi.

Kun uuni sytytetään, se joutuu alttiiksi kovalle kuumuudelle. Siksi laastin halkeilua on vaikea välttää kokonaan. Halkeamat on kuitenkin helppo korjata laastilla, kun uunia ei käytetä.

MATERIAALIT

Uunin jalusta:

- Noin 450 tiiltä
- Noin 500 kg laastia
- 11 Leca-harkkoa
- Laattaliimaa

Pöytätas:

- Noin 400 kg kuivabetonia
- 3 aaltolevyä, 63 x 122 cm

- Noin 2 m² eristettä, 100 mm

Kupu:

- 150 tulitiiltä
- 10 tulenkestävää laattaa pohjalle
- Tulenkestävää laastia, noin 50 kg
- Keraamista eristettä
- Kanaverkko

Laasti:

- Noin 120 kiloa rappauslaastia
- Rauditusverkkoa

Muuta:

- Kuitukangasta
- Muovikalvoa
- Erilaisia rimoja ja levyjä muotteihin
- Teräspiippu
- Uunin ovipelti